

Majblommans effektrapport

2024

Majblomman
Barndom fri från fattigdom.

Innehåll

Inledning 3

Samhällsproblemet vi adresserar 4

Så skapar vi förändring 7

Majblommans förändringsteori 8

Antaganden 10

Resultatet av våra aktiviteter 11

Ekonomiskt stöd 12

Opinion och påverkan 18

Forskning 21

Finansiella resurser 22

Icke-finansiella resurser 23

Så har vi mätt våra resultat 25

Rapportens avgränsningar

Denna effektrapport omfattar den ideella barnrättsorganisationen Majblommans Riksförbund (organisationsnummer 857200-5083) och dess ca 500 lokalföreningar. Rapporten gäller för Majblommans alla tre verksamhetsområden (ekonomiskt stöd, opinion och påverkan samt forskning) och för Majblommans arbete i hela Sverige. Den gäller för kalenderåret 2024. Rapporten följer riktlinjerna för effektrapportering i Kvalitetskoden från Giva Sverige, den nationella branschföreningen för tryggt givande.

Inledning

Allt det arbete som vi på Majblomman gör tack vare våra insamlade medel ska resultera i så stor effekt som möjligt. Därför är det självklart och helt avgörande att vi också mäter effekten av vårt arbete. Sedan 1907 har vi varit i daglig kontakt med familjer som har behov av ekonomiskt stöd för sina barn. Idag fortsätter vi att uppmärksamma och dela ut ekonomiskt stöd till barn som har behov av allt från en vinterjacka till att lära sig simma eller ta sig med cykel till sitt sommarjobb. Vi finns där när föräldrarna inte har möjlighet eller när samhället sviker, för att barnet ska kunna må bra och växa som individ likt andra barn.

I vårt påverkansarbete lyfter vi strukturella förslag till politiken, för att göra skillnad för många barn. Ett sådant förslag är att införa fri kollektivtrafik för alla barn och ungdomar i Sverige mellan 12 och 18 år. Idag har många svårt att få råd med att till exempel ta sig till och från sin träning eller till stranden under sommarlovet.

Genom vår förändringsteori och effektmätning vill vi på ett strukturerat sätt komplettera barnens berättelser genom att redovisa vilka effekter Majblommans insatser har på barnen. Det gör vi utifrån våra tre områden; utbetalning av ekonomiskt stöd, opinionsbildning och forskning. Vi vill sätta ord och siffror på det Majblomman gör så att det blir tydligt och transparent för alla intressenter att pengarna används på bästa sätt.

Eftersom Majblomman inte har några statliga eller kommunala bidrag behövs varje krona från allmänheten och näringslivet för att vi ska kunna fortsätta vårt viktiga arbete.

Jag vill tacka alla er som bidrar till Majblommans verksamhet på olika sätt; volontärer, givare, samarbetspartners och alla barn. Utan er hade vi inte kunnat göra någonting.

Åse Henell
Generalsekreterare
Majblommans Riksförbund

Samhällsproblemet vi adresserar

Barn som lever i ekonomisk utsatthet och får inte sina rättigheter tillgodosedda fullt ut. Barnfattigdomen uppgår till 9,2 procent i Sverige, vilket motsvarar 196 000 barn i åldern 0–17 år.¹ Det är vanligare med låg inkomststandard bland yngre barn, barn med en ensamstående förälder, barn med utländsk bakgrund och barn till föräldrar med högst gymnasial utbildning.²

Problemets konsekvenser

Barns rättigheter påverkas av fattigdom på både kort och lång sikt. Barn som växer upp i ekonomisk utsatthet har sämre hälsa, lägre deltagande i organiserade fritidsaktiviteter, sämre skolresultat, ökad risk för missbruk, lägre utbildningsgrad och sämre ekonomi senare i livet.^{3,4,5}

Problemets orsaker

Barnfattigdomen i Sverige kan kopplas till arbetsmarknaden och socialförsäkringssystemens kompensatoriska kapacitet. Föräldrar med svag förankring på arbetsmarknaden har svårt att påverka sina inkomster och institutioner som barn- och bostadsbidraget har tappat i effektivitet.

Föräldrar i ekonomisk utsatthet har ofta låg utbildning, hälsoproblematik eller är arbetslösa. Genom sin svaga position på arbetsmarknaden har de i regel svårt att få access till socialförsäkringssystemet.

De disponibla inkomsterna för barnfamiljer i alla inkomstskikt ökade under 2000-talets första två årtionden. Samtidigt har inkomstskillnaderna mellan låg-, medel- och höginkomsttagare ökat. I låginkomstgruppen finns ensamstående med barn, unga och familjer som immigrerat till Sverige på senare år. De har i lägre grad än andra fått del av det ekonomiska uppsvinget under 2000-talets början.⁶

Ersättningsnivåerna i socialförsäkringssystemet har inte räknats upp på länge. Befintliga stödssystem kompenserar i lägre grad för ökade levnadsomkostnader. Den ekonomiska familjepolitiken i Sverige har i mindre utsträckning utjämnat de växande inkomstskillnaderna bland barnfamiljer och uppvisar en allt svagare fattigdomsbekämpande förmåga.⁶ Den inkomstrelaterade segregationen ökar och förståelsen mellan grupper blir sämre när de naturliga kontaktytorna minskar. Bostadssegregationen i Sverige är tydlig.

Många av de familjer som söker stöd hos Majblomman vittnar om en tillvaro med arbetslöshet, psykisk ohälsa och sjukdom hos barn eller föräldrar. Deras inträde på den reguljära arbetsmarknaden är avlägsen. Om de saknar nätverk och/eller har låg utbildning från hemlandet är chanserna till arbete små. De allra flesta vill inget hellre än att arbeta, försörja sig, betala skatt och framför allt ge sina barn goda förutsättningar i livet.

Under uppväxtåren är goda, vuxna förebilder viktiga för barns välbefinnande och framtidstro. Att som barn växa upp i ett sammanhang där föräldern kämpar för att få vardagen att gå ihop kan medföra att den unges tilltro till samhället och rätt till delaktighet i det påverkas. Barn som växer upp i socioekonomiskt utsatta områden är medvetna om de ojämlika villkoren, och uttrycker att det får konsekvenser för deras självbild och framtiden.⁷

Antalet ansökningar till Majblomman ökar. De sökande är oftast ensamstående föräldrar, sammanboende med låga inkomster eller försörjningsstöd. Många av de som söker stöd för sina barn har av olika anledningar inte funnit en hållbar etablering på arbetsmarknaden och har därav svårt att få ekonomin att gå ihop. Också nya grupper söker majblommestöd, som ensamstående vars lön inte längre räcker.

Majblomman gör inte skillnad på barn. Alla barn som befinner sig i Sverige har samma rätt att söka ekonomiskt stöd.

Barn som växer upp i hushåll med starkt begränsad ekonomi lägger ofta sina egna behov åt sidan för att inte belasta familjen. För dem kan ekonomiskt stöd från Majblomman göra reell skillnad. Hjälp med terminsavgiften ger möjlighet att delta i en fritidsaktivitet på samma villkor som kompisarna. För många ökar det känslan av tillhörighet och delaktighet.

Många av de ansökningar som kommer till Majblomman gäller avgifter för fritidsaktiviteter, men även för resor dit. Idag är det upp till varje kommun/region att besluta om kollektivtrafik för barn och unga. I vårt opinions- och påverkansarbete arbetar Majblomman för en nationell reform: fri kollektivtrafik för alla mellan 12 och 18 år på kvällar, helger och lov.

Att som barn under en längre tid behöva leva under knappa ekonomiska förhållanden medför konsekvenser för barnet, exempelvis en ökad risk för stress och att utveckla psykisk ohälsa. Majblomman vill veta mer om villkoren för barn som lever i utsatthet och finansierar därför varje år ett antal forskningsprojekt som har för avsikt att djupdyka i olika aspekter av ämnet.

Definition av barnfattigdom

Majblomman använder Rädda Barnens definition av barnfattigdom.

Barnfattigdom = Andel barn i familjer med låg inkomststandard och/eller försörjningsstöd.

- **Låg inkomststandard (LIS)** är ett mått på huruvida ett hushålls disponibla inkomster (efter skatt och eventuella bidrag) räcker till utgifter beroende på familjens storlek, sammansättning och bostadsort.
- **Försörjningsstöd** har man rätt till när hushållets inkomster inte räcker till de mest grundläggande behoven av livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon, skäliga faktiska kostnader för boende, hushållsel, hemförsäkring, arbetsresor, fackförening och a-kassa.

¹ Barnfattigdom i Sverige - Årsrapport 2021 (Rädda Barnen, 2021)

² Barnfamiljers ekonomi 2021 (Statistiska Centralbyrån, 2023)

³ Barnfattigdom - Forskningsunderlag och kartläggning (Region Örebro Län, 2021)

⁴ Barnfattigdom i Sverige - Årsrapport 2021 (Rädda Barnen, 2021)

⁵ Barnfattigdomen och dess konsekvenser - ett folkhälsoproblem (Mårtensson, 2018)

⁶ Rädda Barnens rapport Valfärd, inte för alla (T. Salonen, 2019)

⁷ Rädda Barnens "Missing out, Barns och ungas erfarenheter av ekonomiska svårigheter". (T.Kellander, S. Abutaleb Rosenlundh 2024)

Så skapar vi förändring

Majblomman arbetar för en barndom fri från fattigdom. Detta sker på tre plan.

Ekonomiskt stöd

Som omedelbar lindring till barn i ekonomisk utsatthet delar Majblomman ut individuellt, ekonomiskt stöd för varor, tjänster och aktiviteter, med stöd i centrala artiklar i FN:s konvention om barnets rättigheter:

- §17 Tillgång till information
- §24 Hälsa
- §27 Skälig levnadsstandard
- §28 Utbildning
- §31 Lek, vila och fritid

När barns rättigheter tillgodoses i högre grad ökar deras delaktighet, framtidstro och välbefinnande. För många minskar risken för konsekvenserna av barnfattigdom. På kort sikt handlar det om mobbning och trakasserier, oro och ångest, utanförskap, svaga skolresultat och låg motionsnivå. Konsekvenserna på lång sikt kan vara ohälsa, missbruk, utebliven potentiell utbildning och svag privatekonomi i vuxen ålder.^{8,9,10}

Opinion och påverkan

För att minska barnfattigdomen arbetar Majblomman med påverkan och opinionsbildning. Vi belyser strukturella problem för barn i ekonomisk utsatthet, och föreslår lösningar. Vi driver frågor på egen hand och tillsammans med andra civilsamhällesaktörer. Genom vårt arbete vill vi ge beslutsfattare ökad kunskap om villkoren för barn i ekonomisk utsatthet, och stärka motivation att förbättra dem. I förlängningen vill vi att ökad kunskap och motivation ska leda till att beslutsfattare adresserar barnfattigdomens orsaker och stärker villkoren för barn i ekonomisk utsatthet.

Forskning

Majblomman finansierar forskning som kan göra skillnad för barn i utsatta situationer. Detta leder till forskningsresultat som ger nya insikter och ökad kunskap. Denna kunskap vill Majblomman tillgängliggöra för alla som kan ha nytta av den, och vi använder den i vårt eget påverkansarbete.

⁸ Barnfattigdom - Forskningsunderlag och kartläggning (Region Örebro Län, 2021)

⁹ Ekonomisk utsatthet och dess konsekvenser bland barn (Länsstyrelsen Skåne/Västerbotten, 2015)

¹⁰ Barnfattigdomen och dess konsekvenser - ett folkhälsoproblem (Mårtensson, 2018)

Majblommans förändringsteori

Resurser

Aktiviteter

Prestationer

Utfall

- Varumärke och historia
- Intäkter från försäljning av majblommor
- Finansiellt stöd från företag som är Kompis, Supporter, Partner eller Majblommevän, samt övriga gåvor från företag
- Företagssamarbeten genom pro bono-tjänster och rabatter
- Gåvor från privatpersoner
- Stiftelser och fondmedel
- Kunniga och engagerade volontärer i lokalföreningar
- Majblommans anställda
- Samverkan med civil samhälle och offentlig sektor
- Nätverkande med näringsliv m.fl.

Ekonomiskt stöd

Ger ekonomiskt stöd till barn i ekonomisk utsatthet (i form av presentkort, fakturabetalning och kontanter mot kvitto).

Barn har mottagit och använt ekonomiskt stöd för varor, tjänster och aktiviteter** i enlighet med deras rättigheter i barnkonventionen:

- §17 Tillgång till information
- §24 Hälsa
- §27 Skälig levnadsstandard
- §28 Utbildning
- §31 Lek, vila och fritid

När barn får sina rättigheter uppfyllda i högre grad får de en ökad känsla av:

- Delaktighet
- Välbefinnande
- Framtidstro

Minskad risk för kortsiktiga konsekvenser av barnfattigdom såsom:

- Mobbning & trakasserier
- Oro och ångest
- Utanförskap
- Svaga skolresultat
- Låg motionsnivå

Minskad risk för långsiktiga konsekvenser av barnfattigdom såsom:

- Missbruk
- Ohälsa
- Svag ekonomi
- Låg utbildning

Opinion & påverkan

Belyser strukturella problem och föreslår lösningar* kring villkoren för barn i ekonomisk utsatthet - ofta i samverkan med andra aktörer.

Beslutsfattare och övriga samhället har tagit del av rapporter, debattartiklar, seminarier och möten om problem och lösningar för barn i ekonomisk utsatthet.

Beslutsfattare och övriga samhället får ökad kunskap om problem och lösningar för barn i ekonomisk utsatthet, och stärkt motivation att agera.

Beslutsfattare:

- prioriterar frågan om ekonomisk utsatthet högre
- fattar beslut som stärker villkoren för barn i ekonomisk utsatthet och adresserar problemets orsaker.

Minskad barnfattigdom

* Majblommans prioriterade frågor:

- rätten till skälig levnadsstandard
- rätten till en meningsfull fritid och meningsfulla lov
- fri rörlighet som en del av rätten till en meningsfull fritid och meningsfulla lov
- simkunnighet som en del av rätten till liv och rätten till en meningsfull fritid

** T.ex. kläder, skor, sommarlovs-, fritids- och skolaktiviteter, dator, busskort, telefon

Antaganden

Nedan förutsättningar behöver vara uppfyllda för att Majblommans aktivitet ska kunna leda till den förändring vi siktar på.

Ekonomiskt stöd

- Tillräckligt många ansökningar behöver komma från familjer som är kvalificerade för ekonomiskt stöd.
- Barns rättigheter behöver tillgodoses i så hög grad att risken för barnfattigdomens konsekvenser minskar.

Opinion och påverkan

- Majblomman behöver få plats i det mediala rummet. Relevanta beslutsfattare kan då ta del av och förstå Majblommans frågor.
- Att beslutsfattares medvetenhet och kunskap ökar för att de ska kunna agera och fatta beslut.
- Fattade beslut behöver leda till effektiva åtgärder som minskar barnfattigdom.

Forskning

- En förutsättning för Majblommans arbete med forskning är ansökningar från forskare med relevanta projekt, med fokus på social och ekonomisk utsatthet.
- Forskningsstudierna behöver slutföras inom utsatt tid och ge ett tillförlitligt svar på formulerade frågeställningar.

Externa faktorer

Genomslaget för Majblommans **ekonomiska stöd** kan kopplas till hur samhället i övrigt motverkar eller accepterar barnfattigdom.

Ökade levnadskostnader och inflation bidrar till ett ökat behov av ekonomiskt stöd, och familjerna ansöker om högre belopp från Majblomman. Antalet ansökningar till Majblomman beror också på allmänhetens kännedom om möjligheten att söka stöd.

Genomslaget för Majblommans **påverkansarbete** kan relateras till flera faktorer. En är politiken och den parlamentariska sammansättningen i kommun, region och riksdag. En annan faktor är andra samhällsproblem som bedöms mer trängande och prioriteras politiskt framför barnfattighedsfrågan.

Genomslaget för Majblommans **forskning** beror också på vilka forskare/institut som ansöker om medel och för vilka projekt. Av tradition har Majblommans forskningsmedel gått till projekt inom hälso- och sjukvård. Färre har haft Majblommans nuvarande inriktning; barn i utsatta situationer.

Resultatet av våra aktiviteter

I följande tre avsnitt beskriver vi resultaten kopplade till främjandet av vårt ändamål genom ekonomiskt stöd, opinion och påverkan samt forskning. Vi redovisar våra resultat i form av prestationer, utfall och effekter.

- Prestationerna är det som levererats från våra aktiviteter, exempelvis att Majblommans aktivitet att hjälpa barn som lever i ekonomisk utsatthet med ekonomiskt stöd, resulterar i prestationen att barn de facto har mottagit och använt ekonomiskt stöd.
- Utfallen är de förändringar vi ser i samband med våra aktiviteter, exempelvis att barn får ökad framtidstro.
- Effekterna är de utfall/förändringar för barnen som Majblomman möjliggjort och bidragit till. Det kan handla om den del av barnens ökade framtidstro som berodde på just Majblommans ekonomiska stöd och inte på andra faktorer, som att en förälder fick ett jobb.

Ekonomiskt stöd

Majblomman ger ekonomiskt stöd till barn i ekonomisk utsatthet.

Prestationer

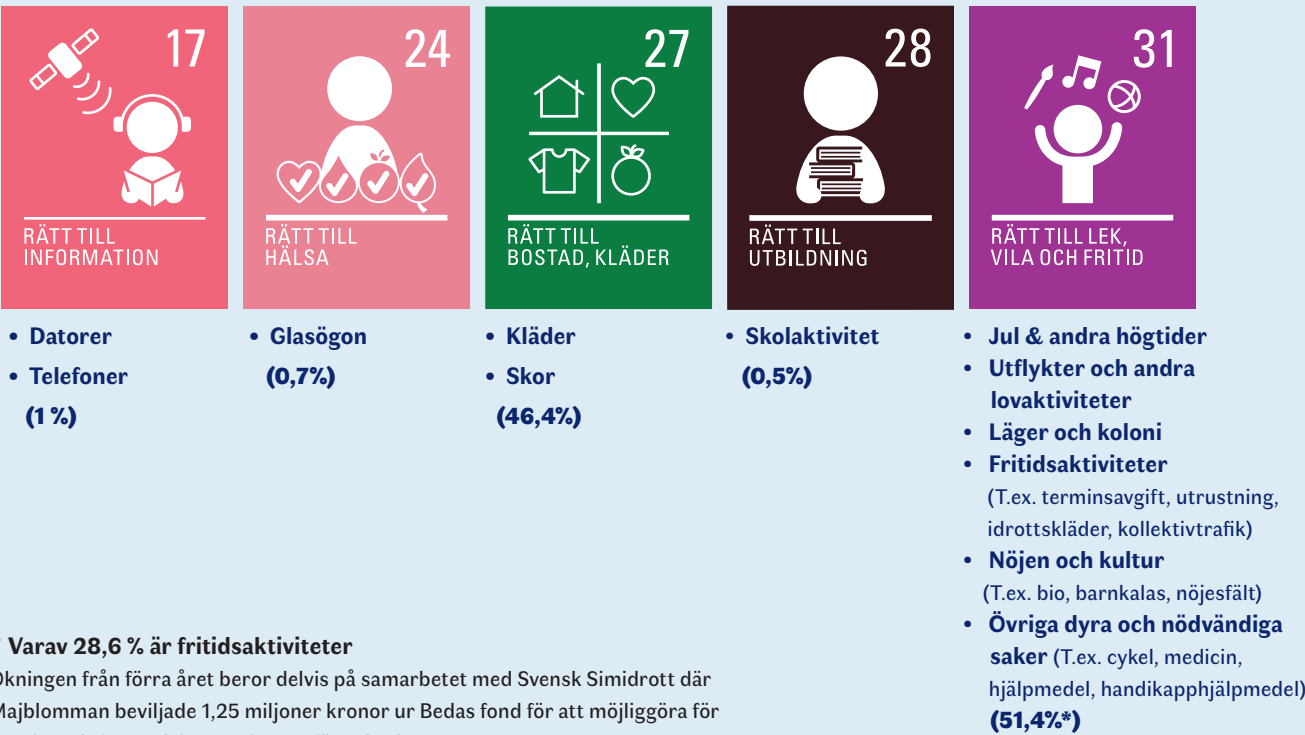
Majblomman har barnens behov i centrum. Utgångspunkt för alla aktiviteter är FN:s konvention om barnets rättigheter, med särskilt fokus på artikel 17 som handlar om tillgång till information, artikel 24 om hälsa, artikel 27 om skälig levnadsstandard, artikel 28 om utbildning och artikel 31 som handlar om tillgång till lek, vila och fritid.

Under 2024 betalades 39,3 miljoner kronor ut till enskilda barn. I vår löpande dialog med våra lokalföreningar framgår att summan som beviljas per barn varierar, men många uppskattar snittet till 1 300 kronor per barn. Det skulle innebära att drygt 30 000 barn har fått ekonomiskt stöd under 2024.

Siffran är en ungefärlig uppskattning av antal stöttade barn. Idag sammanställs inte lokalföreningarnas och riksförbundets statistik över antal enskilda barn som beviljas ekonomiskt stöd under ett kalenderår.

Under 2025 fortsätter riksförbundet att utveckla våra rutiner och verktyg för att samla in data kring antalet barn som fått ekonomiskt stöd. Majblomman har under 2023 sjösatt ett system för digitala ansökningar. Vi kommer på sikt att kunna hämta statistik om antal barn, vilka ändamål de ansöker till, med mera.

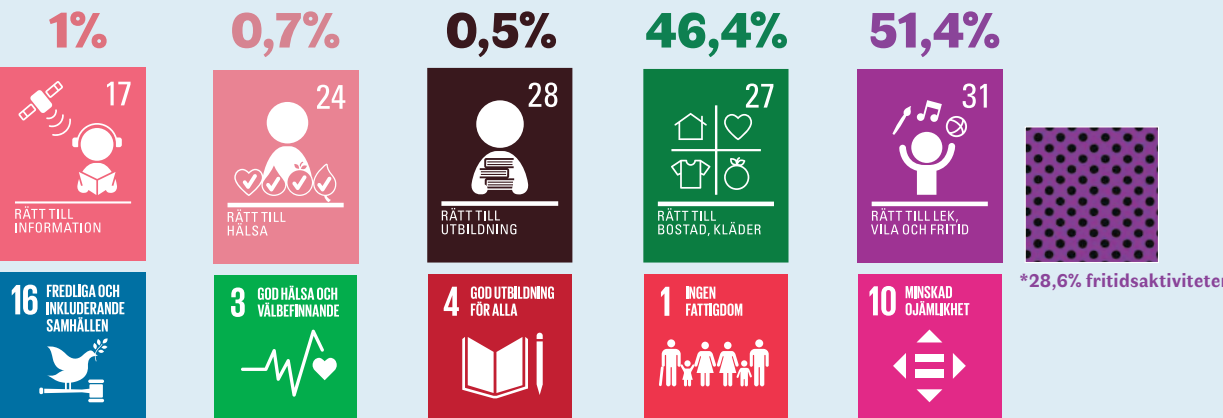
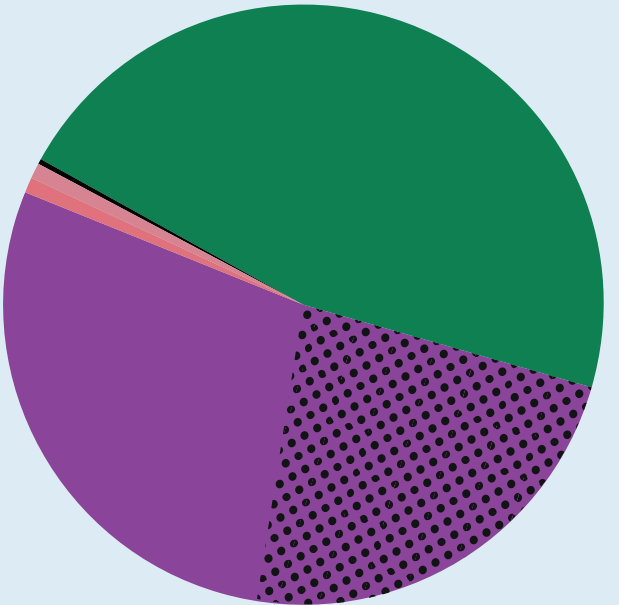
Under 2024 såg det ekonomiska stödet till enskilda barn fördelat per artikel i barnkonventionen ut så här:

* Varav 28,6 % är fritidsaktiviteter

Ökningen från förra året beror delvis på samarbetet med Svensk Simidrott där Majblomman beviljade 1,25 miljoner kronor ur Bedas fond för att möjliggöra för 500 barn i ekonomisk utsatthet att lära sig simma.

I cirkeldiagrammet har vi sammanställt de ändamål som Majblomman har delat ut ekonomiskt stöd till under 2024 till enskilda barn, med fem artiklar ur barnkonventionen. Detta för att tydligt belysa barns rättigheter utifrån konventionen, kopplat till de globala målen och Majblommans strävan att bidra till att barns rättigheter uppfylls i högre grad.

Agenda 2030 är en global handlingsplan för omställning till hållbar utveckling som antogs av FN:s medlemsländer i september 2015. Agendan, med sina 17 mål och 169 delmål, visar hur världens länder ska arbeta för att skapa en fredlig, rättvis och jämlik värld fram till år 2030. Alla länder åtar sig att uppfylla målen och samtidigt bidra till att genomföra agendan på global nivå (Folkhälsomyndigheten). Majblomman vill, genom att koppla samman de globala målen och artiklar i barnkonventionen med det ekonomiska stöd som Majblomman delar ut, visa att barnfattigdomen i Sverige existerar och enligt lag måste tas på allvar.

Utfall och effekt

När barn tack vare vårt ekonomiska stöd får sina rättigheter i enlighet med barnkonventionen tillgodosedda i högre grad, är den önskade effekten på kort sikt att de får en ökad känsla av delaktighet, välbefinnande och framtidstro. För att dokumentera effekterna av de aktiviteter Majblomman gör i form av utdelat ekonomiskt stöd, samlar vi in berättelser och citat. Det är volontärer, intygsskrivare och vårdnadshavare som beskriver stödets direkta effekter på barnens situation. Vår önskan är att kunna göra detta än mer systematiskt framöver.

Utifrån samtal med vårdnadshavare och med Majblommans volontärer, ser vi att de främsta utfallen som vi bidrar till är delaktighet på lika villkor, ökat självförtroende och glädje över att kunna göra det man älskar, till exempel att cykla, dansa eller spela fotboll.

”

En person ur skolpersonalen delar med sig av den skillnad ett ekonomiskt stöd från Majblomman till kostnad för ridskola har gjort för ett barn: "En elev som då gick i årskurs 7 som inte hade någon motivation till skolan, hade ett dåligt mående och svårigheter med vänner. [...] Eleven har vuxit så mycket med hästarna och ridningen, idag känner eleven glädje, mod, mål och hopp om framtiden, nya vänner som stöttar och hjälper som vänner ska. [...] Ett intresse som betyder så mycket i dagens samhälle och att få tillhöra en förening där man blir uppskattad. Detta har gjort att elevens betyg har ökat otroligt mycket och med det har elevens egen självkänsla och självförtroende ökat så mycket att det inte finns några hinder utan istället höga mål för framtiden."

En volontär berättar: "Den 7-åriga dottern åker med in till [ort] varannan vecka när mamman har ett ärende där, det är gratis för dottern men dottern som är 12 år får inte åka med då det kostar pengar. Den 12-åriga dottern var senast inne i stan för ett år sedan. 12-åringens klasskamrater åker in ofta för att titta i affärer men 12-åringen kan inte åka med".

En berättelse som berörde en volontär lite extra var om en "pojke som tränar fotboll men som flyttade från förorten in till centrum p g a stökig skola. Han beviljas busskort så att han kan fortsätta träna och träffa sina kompisar, och också kostnad för läger".

Intygsskrivare delar med sig: "Vill gärna återkoppla kring en elev som ansökt om pengar för att kunna börja åka skridskor. Nu har skridskor mm inhandlats och elev har hunnit träna ca 5 gånger, lärt sig snurra, åka framlänges och baklänges mm. Extra roligt är det att möjligheten getts till en elev som utan bistånd från er aldrig hade fått möjlighet att prova på och utöva en aktivitet som hon verkligen har velat börja i, dels p g a ekonomiska skäl men också kulturella. Stort, stort tack!"

Brev från en mamma som ansökt om att få hjälp med kalas till sina döttrar: "Stort tack till er, barnen kommer att bli överlyckliga! De har pratat så länge om att dom önskar att få ha ett riktiga kalas, likadana som deras vänner har. Och det gör mig tårögd att nu kunna få ge dom det. Ni har verkligen varit mina barns änglar."

”

Nyttjade resurser

Under 2024 har verksamhetens ändamålskostnader uppgått till 82,2 miljoner kronor. I ändamålskostnader ingår poster för utdelat ekonomiskt stöd till enskilda barn och grupper, majblommepengar till skolor och barn som säljer majblommor, kostnader för utbildning och utveckling kopplat till ändamål, kostnader för opinion och påverkan samt till forskning.

59,3 miljoner kronor av ändamålskostnaderna har gått till ekonomiskt stöd till enskilda barn och grupper samt som majblommepengar till skolor och barn som säljer blommor.

Utvärdering och lärdomar

Majblomman är glada över att vi har kunnat betala ut nästan 39,3 miljoner kronor till uppskattningsvis 30 000 barn. Vi ökade insamlingen från 2023 till 2024 och har kunnat dela ut 4,4 miljoner kronor mer år 2024 jämfört med 2023. Majblomman har också kunnat dela ut 4 miljoner kronor mer till grupper av barn jämfört med 2023. Vi är mycket nöjda med att kunna öka utbetalningen av medel till grupper av barn och att kunna stötta fler enskilda barn än tidigare år.

I den här rapporten har vi valt att visa hur ändamålskostnaderna som Majblomman förfogat över 2024 har fördelats mellan de olika artiklarna i barnkonventionen. Som cirkeldiagrammet på sidan 13 visar utgår nästan hälften av stödet till kläder och skor, och en fjärdedel till kostnader för fritidsaktiviteter. Majblomman lägger ingen värdering i eller försöker påverka barnen att söka ekonomiskt stöd till ett visst ändamål. Ett arbete med att analysera hur det utbetalade ekonomiska stödet har förändrats över tid utifrån fördelning av ändamål, har påbörjats under 2025. Vi har noterat att utbetalat ekonomiskt stöd till kläder och skor har fördubblats under perioden 2013–2023 medan till exempel ekonomiskt stöd till fritidsaktiviteter har legat kvar på ungefär samma nivå. Majblomman vill ta reda på orsakerna till detta för att i nästa skede diskutera eventuella åtgärder.

Genom ett gediget arbete inom organisationens alla delar fick vi en stor ökning av insamlade medel under 2024, vilket gjorde att vi kunde öka vårt ekonomiska stöd betydligt från 2023 till

2024. Det stora engagemanget hos barn, volontärer och riksförbundet har bidragit till 2024 års goda resultat. Vi är den enda organisationen i Sverige som ger ekonomiskt stöd till enskilda barn, så en jämförelse med andra motsvarande aktörer kan inte göras. Däremot samarbetar vi med andra organisationer som på olika sätt stöttar individer och familjer som lever i utsatthet. Majblomman strävar efter att vara så transparent som möjligt gentemot intressenter genom att publicera rapporter och artiklar som finns att ta del av på Majblommans hemsida. Inom organisationen finns en ambition att finna mer träffsäkra och effektiva aktiviteter som gör skillnad för Majblommans målgrupp.

En lärdom vi kan dra även från årets resultat, som vi tar med oss in i 2025 års arbete, är att vi ser att många lokalföreningar delar ut en för låg summa per barn och år i ekonomiskt stöd. Detta med tanke på inflationen och det svåra ekonomiska läget som fortsatt även under 2024. Det finns rekommendationer från riksförbundet vad gäller beviljat belopp per år och enskilt barn men hur mycket varje lokalförening kan bevilja i ekonomiskt stöd per verksamhetsår beror på hur barnens insamling på orten går under tre veckor på våren. En del lokalföreningar har god insamling men få ansökningar, en del lokalföreningar har svårt att få till en bra insamling och har utöver det många ansökningar. Det pågår ett långsiktigt arbete med nyrekrytering av volontärer och grupper av barn som vill sälja majblommor på orter där de insamlade medlen behöver öka för att täcka barnens behov.

I ansökningar om ekonomiskt stöd ser vi att barnfamiljerna ofta ansöker om många olika saker och då ofta till sådant som exempelvis kommunens socialtjänst ska tillförsäkra dess invånare.

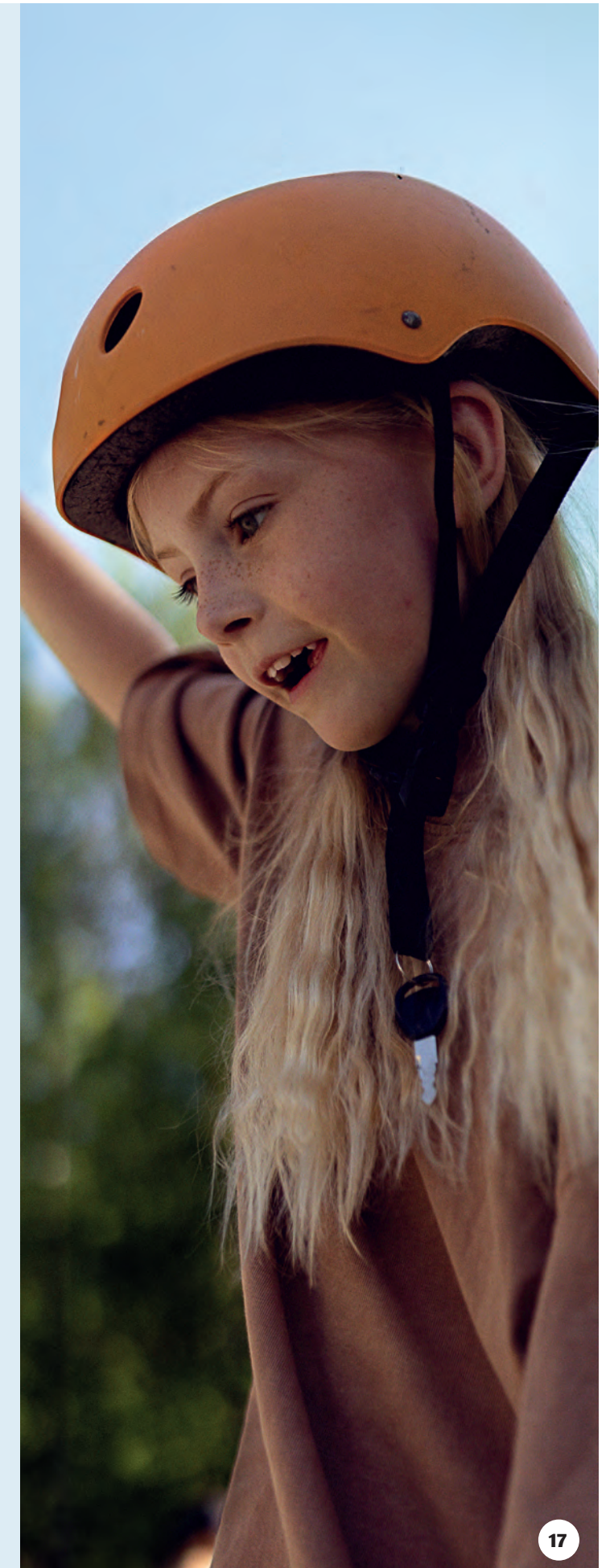
”

Citat från volontär: "Jag reagerar när de [läs socialsekreteraren] till exempel skriver i intyget att barnet har mycket stora behov av nödvändigheter och att ett bidrag från Majblomman skulle innebära att ett barn kan vistas utomhus utan att frysa under vintern. Detta är ju familjer som har stödsatser från socialtjänst och då kan jag tycka att de skulle kunna stötta ekonomiskt i dessa fall."

Citat från volontär: "Det känns som socialtjänsten tror att det finns hur mycket pengar som helst när de hjälper till att skriva ansökningar. Vi är en ganska liten lokalförening och har inte alls de ekonomiska resurserna."

”

Alla delar i organisationen arbetar hårt för att öka intäkterna för 2025 för att kunna stötta fler barn, men också för att summan som tilldelas varje barn ska kunna öka.

Opinion och påverkan

Majblomman belyser strukturella problem och föreslår lösningar gällande barn i ekonomisk utsatthet, ofta i samverkan med andra aktörer. Sedan 2022 driver Majblomman frågan om fri kollektivtrafik för alla barn mellan 12 och 18 år på kvällar, helger och lov.

Prestationer

Beslutsfattare och en bred allmänhet har tagit del av Majblommans rapporter, debattartiklar, seminarier och möten kring fri kollektivtrafik.

2024:

- ”Fattiga barn drabbas extra hårt av krisen”
Expressen 2024-03-20
- Temadag, Sifo-undersökning och rapport om Barnfamiljers ekonomiska svårigheter 2024
- ”Bra – men mer behöver göras för barnfamiljer”
Replik Aftonbladet 2024-03-25
- ”Bara 3 procent av barnen i Sverige lever hälsosamt”
DN Debatt 2024-04-09
- Gästmedverkan i PEP-rapporten
- ”Ska det behövas en nationell reform för fri kollektivtrafik för barn?”
Dagens samhälle 2024-07-09
- ”Vi måste ha nolltolerans mot vräkningar av barn”
GP 2024-11-20

Utfall och effekt

Det önskade utfallet av aktiviteten opinionsbildning och påverkan är att beslutsfattare och en bred allmänhet får ökad kunskap om problem och lösningar för barn i ekonomisk utsatthet, och stärkt motivation att agera. Det önskade utfallet är också att beslutsfattare prioriterar frågan om ekonomisk utsatthet högre och fattar beslut som stärker villkoren för barn i ekonomisk utsatthet, samt adresserar bakomliggande orsaker. Majblomman är en politisk obunden organisation som arbetar brett för att barns rättigheter ska uppfyllas i högre grad.

Ett exempel på utveckling i enlighet med våra krav är regeringens beslut 2024 om att förlänga det tillfälliga tillägget till bostadsbidrag för barnfamiljer med låga inkomster. Tillägget kommer dock att fasas ut under 2025, varför opinionsbildning i frågan fortsätter.

Ett annat exempel är Vänsterpartiets vårskuggbudget 2024, vilken inkluderar en satsning på fri kollektivtrafik för barn och ungdomar på kvällar, helger och lov. Den stämmer väl överens med Majblommans föreslagna reform, beskriven i årets barnrättsrapport. Majblomman har i personliga möten presenterat vår rapport vilket haft inverkan på politiska förslag från riksdagspolitikerna. Vänsterns satsning är det tydligaste exemplet.

<https://www.vansterpartiet.se/nyheter/infor-av-giftsfri-kollektivtrafik-for-unga-pa-kvallar-helger-och-lov/>

Opinion och påverkansarbete är en långsiktig och pågående aktivitet. Ofta är resultatet mindre exakt överensstämmande med Majblommans förslag än det givna exemplet. Vidare har Majblommans påverkansarbete en viktig diplomatisk dimension som bidrar till att konkreta exempel inte kan ges med samma tydlighet.

Nyttjade resurser

10,6 % eller 8,7 miljoner kronor av Majblommans ändamålskostnader på sammanlagt 82,2 miljoner kronor har gått till opinion och påverkan 2024.

Utvärdering och lärdomar

Majblomman arbetar långsiktigt med sitt påverkansarbete. Under 2024 har vi kunnat konstatera att beslut har fattats i enlighet med vissa av våra krav, inte minst de krav vi ställer tillsammans med andra barnrättsorganisationer, liksom krav som konkretiseras med hjälp av siffror och forskning. Inför 2025 års opinionsbildning fortsätter vi att samarbeta med andra barnrättsorganisationer eftersom samverkan har givit tydliga resultat. Vi följer vår långsiktiga plan för kostnadsfri kollektivtrafik och utarbetar fler konkreta argument. Flera partiledare säger i intervjuer att de är positiva till förslaget och att det finns konkreta siffror att ta del av.

”

Citat från en vuxen som fick stöd av Majblomman som barn: ”Jag är uppväxt på glesbygden och mamma hade ju inte körkort och hon hade inte råd att ta körkort och hon hade inte råd att ha bil och vi hade ju inte råd att åka någonstans heller. Hade man haft fri kollektivtrafik så kanske vi hade kunnat åkt in till biblioteket i stan där det var gratisaktiviteter men vi hade ju inte råd att åka till gratisaktiviteterna.”

”

Forskning

Majblomman finansierar forskning som kan göra skillnad för barn i utsatta situationer.

Prestationer

Fem doktorandprojekt tilldelades medel i januari 2024 och har genomfört studier under 2024. Utöver detta tilldelades medel till två postdoktorand-projekt. Dessa studier är tvååriga och pågår under 2024 och 2025.

Utfall och effekt

Det önskade utfallet av aktiviteten att tilldela forskningsmedel, är forskningsresultat som ger nya insikter och ökad kunskap vilken har potential att göra skillnad för barn i utsatthet. Det har hittills under 2025 inkommit fyra årsrapporter för de projekt som tilldelades medel i januari 2024. Två av dessa är årsrapporter för doktorandprojekt med fortsatt tilldelning av medel i januari 2025. Då forskningen fortgår även under 2025 kan inte analys och resultat publiceras i det här skedet. De två andra årsrapporter som kommit in avser de två postdoktorandprojekten. Även dessa pågår under 2025 så resultat och analys kommer att kunna presenteras först 2026. Därav kan Majblomman i den här rapporten inte delge några forskningsresultat som gett nya insikter och ökad kunskap att använda i opinions- och påverkansarbetet.

Nyttjade resurser

Ett reguljärt år går 1–3 miljoner kronor till forskningsmedel.

Utvärdering och lärdomar

Av tradition har forskningsmedel gått till projekt inom fältet hälso- och sjukvård som berör barn. Majblommans forskningsråds fokus är sedan ett par år tillbaka barn i ekonomisk utsatthet, och deras förutsättningar för att få sina rättigheter enligt barnkonventionen uppfyllda. För att öka antalet ansökningar gällande forskningsprojekt med fokus på effekterna av barns sociala och ekonomiska utsatthet, har Majblommans forskningsråd inför 2025 års utlysning av forskningsmedel förtydligat att denna typ av projekt prioriteras.

För att kunna använda forskningsresultaten från de projekt som beviljas medel från Majblomman, har rutinen för insamlande av slutredovisningar av genomförda projekt som finansierats av Majblomman setts över. Dock är det fortsatt så att forskarna ska lämna in slutrapport senast 31 december året efter att de beviljats forskningsmedel. Detta medför att det blir en förskjutning i tid, och att Majblomman inte alltid kan redovisa resultaten från det år som effektrapporten avser (2024).

Majblomman har för avsikt att öka antalet forskningsprojekt som behandlar barns utsatthet. Utlysningen har för 2024 gjorts mer tydlig och träffsäker, men det tar tid att få genomslag i befintliga kanaler och att bryta en lång tradition av forskningsbidrag med fokus på barns hälsa.

Finansiella resurser

Under 2024 har verksamhetens ändamålskostnader uppgått till 82,2 miljoner kronor. I ändamålskostnader ingår poster för utdelat ekonomiskt stöd till enskilda barn och grupper av barn, majblommepengar till skolor och barn som säljer majblommor, kostnader för utbildning och utveckling avseende ändamål, kostnader för opinion och påverkan samt till forskning. Hur ändamålskostnaderna fördelats redovisas under avsnittet Ekonomiskt stöd respektive Opinion och påverkan ovan. Kostnad för forskningsmedel redovisas under avsnittet Forskning.

Icke-finansiella resurser

Företagssamarbeten

Det är numera standard att företag jobbar med CSR-frågor och varumärkesstärkande samarbeten med ideella organisationer. Här finns en större plats för Majblomman att ta. Majblommans starka varumärke kombinerat med företags ökade vilja att göra gott i samhället ger bra möjligheter.

Majblomman har de senaste åren intensifierat våra företagssamarbeten, genom ett program som på olika vis gynnar organisationen så väl som de företag som väljer ett engagemang. Ett samarbete med Majblomman visar att företaget tar ansvar för ett socialt hållbart samhälle och skapar stolthet hos både kunder och medarbetare. Parallellt arbetar Majblomman med bildande insatser gentemot näringslivet, där intresset för vår sakkunskap är stort. Många lokalföreningar runt om i landet har dessutom lokala företags-samarbeten som är viktiga för Majblommans utveckling.

I dagsläget samarbetar Majblomman med ett drygt 30-tal företag som stöttar med ett värde som motsvarar det som Majblomman kallar för Kompis, Supporter, Partner eller Majblommevän. Majoriteten av företagen bidrar genom rabatterade presentkort kopplade till barnens behov (exempelvis kläder och skor) eller genom att erbjuda sina tjänster helt eller delvis pro bono, vilket minskar riksförbundets kostnader. Tack vare detta räcker pengarna längre och fler barn kan få ekonomiskt stöd.

Varumärke

Majblomman grundades 1907 och är ett av Sveriges äldsta och mest uppskattade varumärken. En stor allmänhet förknippar blomman och organisationen med våren och svenska traditioner. På senare år har Majblommans kommunikation mer riktat in sig på ändamålet: att bidra till en barndom fri från fattigdom. Alla intressenter ska förstå vårt ändamål. Det försöker vi åstadkomma genom att koppla varumärket närmare syftet och att tydligare visa vad Majblommans insamlade medel går till. Kännedomen om Majblomman är hög, men kunskapen om vart pengarna går är lägre.

Under 2024 lanserade Majblomman Niobladsblomman. Ett kronblad togs bort från den traditionella blomman för att lyfta fram att ett av tio barn i Sverige lever i fattigdom. Niobladsblomman togs väl emot av allmänheten och designen fick motta flera priser från olika branschorganisationer. Även 2025 kommer det finnas en Niobladsblomma i årets färg och denna gång till försäljning i barnens väskor, inte bara i webbutik.

Volontärer

Majblomman har cirka 4 000 volontärer organiserade i cirka 500 lokala majblommeföreningar runt om i landet. Majblommans volontärer hjälper barnen lokalt med majblommeförsäljningen på våren och delar ut ekonomiskt stöd lokalt under året. En annan viktig uppgift som volontärerna gör är att sprida information om Majblommans arbete lokalt och bidra till ökad kännedom om Majblomman. Många av Majblommans volontärer jobbar inom barnens nätverk lokalt, t.ex. inom skola eller vård, och har bra kännedom om barnens situation.

Riksförbundet

Majblommans Riksförbund består av en generalsekreterare och en relativt liten, men effektiv stab. Varje tjänst är specialiserad och arbetsgruppen har tydliga långsiktiga mål som regelbundet stäms av mot det dagliga arbetet.

Samverkan

Majblomman arbetar opinionsbildande gentemot politiker och andra makthavare i offentlig sektor. Det görs både självständigt och tillsammans med civilsamhällesaktörer med snarlika målgrupper. Majblomman samarbetar med partners som delar Majblommans värderingar och som aktivt arbetar för integration och inkludering. Upparbetade samarbeten finns bland annat med **Rädda barnen**, **Hyresgästföreningen** och **Svenska Röda Korset** liksom **Svensk Simidrott** och **Generation PEP**. I alla samarbeten prioriteras barnens behov och önskemål och fokus ligger på hur samarbetet bäst kan bidra till Majblommans arbete mot barnfattigdomen i Sverige.

Genom Majblommans volontärer har organisationen många lokala samarbeten med skolor vars personal uppmärksammar barnens livsvillkor och behov. Skolpersonal är ofta intygsskrivare. Varje ansökan om ekonomiskt stöd från vårdnadshavare till Majblomman kompletteras med ett intyg skrivet av någon som i sin yrkesroll kan bekräfta barnets behov. Genom intygen får riksförbundet information om barns ekonomiska utsatthet. Informationen om barns livsvillkor ger tyngd i arbetet med opinion och påverkan av beslutsfattare.

Så har vi mätt våra resultat

Ekonomiskt stöd

För att förstå resultatet av Majblommans ekonomiska stöd till barn använder vi följande mått och process för insamling av data:

- Totalsumma (kr) som beviljats i ekonomiskt stöd till barn. Denna siffra samlar vi in från våra lokalföreningar i slutet av varje verksamhetsår.
- Andel av summan ekonomiskt stöd till barn fördelat per artikel i barnkonventionen. På sida 12 listar vi vilken typ av tjänster, produkter och aktiviteter som kan kopplas till respektive artikel. Hur barnen använder vårt ekonomiska stöd dokumenteras löpande av våra lokalföreningar.
- Antal barn som mottagit ekonomiskt stöd för varor, tjänster och aktiviteter i enlighet med sina rättigheter i barnkonventionen. Vi uppskattar att varje enskilt barn i genomsnitt får ta emot 1 300 kronor i ekonomiskt stöd. Totalt delade Majblomman ut 39,3 miljoner kronor 2024. Därefter kan vi räkna ut hur många barn i landet som tar emot ekonomiskt stöd.

Utmaningar och begränsningar med nuvarande mätning

- Alla lokalföreningar är juridiska personer och redovisar årligen till riksförbundet hur mycket som utbetalats i ekonomiskt stöd till enskilda barn och grupper av barn per ändamål. Det sker sedan en uppskattning på nationell nivå av antalet barn som tagit emot ekonomiskt stöd. Majblomman har sedan 2023 infört en möjlighet för familjer att ansöka om ekonomiskt stöd via en digital blankett. Många lokalföreningar har öppnat upp för digitala ansökningar men inte alla. Det digitala ansökningssystemet kommer att kunna ge oss värdefull statistik på nationell nivå men också på kommunnivå samt för lokalföreningarna att använda på lokalföreningsnivå.
- Kvantifieringen av barnens upplevelse av ökat välbefinnande är också i sin linda. Majblomman har i regel inte direktkontakt med de barn som söker ekonomiskt stöd. Under 2025 fortsätter vi utvecklingen av Majblommans dialog med barn, med fokus på hur de uppfattar sin livssituation, och vilken skillnad ekonomiskt stöd från Majblomman gör för dem. Vi vill undersöka vilka effekter stödet får på deras delaktighet, välbefinnande och framtidstro.

Opinion och påverkan

För att förstå resultatet av Majblommans arbete med opinion och påverkan använder vi följande mått och process för datainsamling:

- Antal producerade rapporter och debattartiklar, kategoriserade utifrån innehåll/sakfråga.
- Antal genomförda seminarier och möten, kategoriserade utifrån innehåll/sakfråga.
- Dokumentation av ageranden från beslutsfattare och andra inflytelserika aktörer i de fall det driver Majblommans prioriterade frågor närmare mål, exempelvis fattade beslut.

Utmaningar och begränsningar med nuvarande mätning

- Majblomman är en jämförelsevis liten organisation vilket i viss mån begränsar vår möjlighet att nå beslutsfattare i bred bemärkelse.
- Antal publicerade debattartiklar, rapporter och deltagande seminarier är indikatorer som är enkla att samla in data kring. Det är svårare att mäta utfall och effekter av annan påverkans- och opinionsbildande aktivitet. Här finns en diplomatisk dimension och en tidsaspekt. Det kan dröja innan det är möjligt att se hur politiska beslut påverkar vårt ändamål.

Forskning

För att förstå resultatet av vår finansiering av forskning använder vi följande mått och processer för insamling av data:

- Antal forskningsstudier som tilldelats medel. Beslut om vilka doktorand respektive post-doc-projekt som ska beviljas medel fattas av Majblommans forskningsråd senast i mitten av januari.
- Summa (kr) tilldelade medel. Beslut om summa att fördela fattas på årsmötet i september och har då förberetts i styrelsens budgetarbete i augusti/september.

Vi undersöker även i vilken grad forskningsstudierna som vi finansierar bidrar till nya insikter och ny kunskap som kan göra skillnad för barn i utsatthet.

Utmaningar och begränsningar med nuvarande mätning

I nuläget är antalet forskare som söker medel till projekt med fokus på barn i utsatthet relativt litet. Det gör det svårt att mäta utfallet av forskningsresultat som ger nya insikter och ökad kunskap som Majblomman kan använda för opinionsbildning. Projekttiden för forskningsstudierna är ett år och påbörjas i regel under våren, men starten kan fördröjas. Därför dröjer det ofta innan slutrapporten kommer in till riksförbundet och utfallet kan bedömas.

Vill du göra mer?
Bli månadsgivare på
majblomman.se/bli-manadsgivare

Kontakt

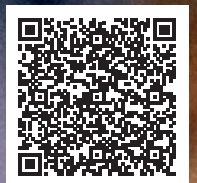
Majblommans Riksförbund
Kungsgatan 28, 411 19 Göteborg
info@majblomman.se

majblomman.se

Majblomman
Barndom *från* från fattigdom.

majblomman.se